

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Marek Chrzanowski

Warszawa, dnia 9/1 marca 2017 r.

DPP/WOPIII/024/10 / 2 / 2017

Pan
Leszek Skiba
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Stanowisko Pana Ministra,

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 17 marca 2017 r. (sygn. FN5.700.17.2016), w sprawie zgłoszonych przez Polską Izbę Ubezpieczeń, zwanej dalej „PIU”, propozycji zawartych w pismach z dnia 16 marca 2017 r. o sygnaturach PIU 314/2017 i PIU 315/2017, polegających na dodaniu kolejnego ustępu w art. 23 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. poz. 1844 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz kolejnych ustępów w art. 24 ust. 1 projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, zwracam się z uprzejmą prośbą o przyjęcie następującego stanowiska Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej także: „UKNF”).

Odnosząc się do pierwszej propozycji PIU dotyczącej kwestii rozkładania w czasie prowizji pośrednika ubezpieczeniowego, należy wskazać, że w piśmie z dnia 16 lutego 2017 r. (DNU/W3/073/8/2/2017) UKNF przedstawił stanowisko w tym zakresie w związku z propozycją PIU wyłączenia w stosunku do umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (zwanych dalej: „umowami UFK”) ze składką jednorazową zastosowania zasady równomiernego rozłożenia w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego, o której mowa w art. 23 ust. 5 i 6 ustawy. UKNF podtrzymuje w całości podniesione w tym piśmie argumenty i nadal wyraża pogląd, iż rozkładanie w czasie prowizji pośrednika ubezpieczeniowego jest najlepszym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony interesów klienta.

Zgodnie z przedstawioną przez PIU propozycją brzmienia nowego ustępu w art. 23 ustawy w umowie UFK ze składką jednorazową za równomierne rozłożenie w czasie wydatków z tytułu prowizji pośrednika ubezpieczeniowego w rozumieniu ust. 5 i 6, uważa się również zastosowanie w umowie z pośrednikiem ubezpieczeniowym mechanizmu proporcjonalnego zwrotu w przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia w okresie, na który przypadają składniki wynagrodzenia wypłacane jednorazowo, tych składników wynagrodzenia pośrednika, które zostały wypłacone jednorazowo przy zawarciu umowy. W ocenie UKNF mechanizm taki nie prowadzi do wyeliminowania praktyki wypłacania pośrednikom wysokich jednorazowych prowizji z tytułu zawarcia umowy UFK. PIU, uzasadniając proponowany przepis, powołuje się na pkt 5 lit. d i e Porady Technicznej EIOPA, zgodnie z którym jednym z czynników zwiększających ryzyko działania niezgodnie z interesem klienta jest sytuacja, w

której wypłata wynagrodzenia następuje w całości lub w znacznej części z góry w chwili sprzedaży produktu bez zastosowania mechanizmów refundacji prowizji na wypadek nie przedłużenia umowy lub jej zerwania przed upływem okresu, na który została zawarta. PIU wyprowadziła z powyższego wniosek, że wprowadzenie mechanizmu refundacji prowizji, polegającego na możliwości żądania od pośrednika ubezpieczeniowego zwrotu proporcjonalnej części wypłaconego mu jednorazowo wynagrodzenia, będzie wystarczające dla zapobieżenia misselingowi. W ocenie UKNF takie rozwiązanie nie jest wystarczające dla zapewnienia najwyższego stopnia ochrony interesów klientów. Konieczność zwrotu odpowiedniej części prowizji wpływa w pewnym stopniu na brak interesu zakładu ubezpieczeń w obciążaniu klienta kosztami tej prowizji. Jednakże wprowadzenie możliwości wypłacania przez zakład ubezpieczeń jednorazowego wynagrodzenia, które PIU chce traktować za równoważne równomiernemu rozłożeniu wynagrodzenia w czasie, nie zmieni postrzeganie przez pośrednika ubezpieczeniowego umowy UFK jako możliwości uzyskania jednorazowo wysokiej prowizji. Oczywiście jest, że pośrednik ubezpieczeniowy chętniej oferować będzie produkt, który przyniesie mu wysoką prowizję wypłacaną jednorazowo, niż podobny produkt, z tytułu zaoferowania którego wynagrodzenie jest rozłożone w czasie i jego wypłata zależy od trwania umowy ubezpieczenia. W ocenie UKNF propozycja PIU pozostaje rozbieżna z istotą uregulowania zawartego w art. 23 ust. 5 i 6 ustawy, polegającą na dążeniu do poprawy jakości świadczonych przez pośrednika usług oraz wyeliminowania praktyki premiowania przez zakłady ubezpieczeń wykonania przez pośrednika planów sprzedażowych, co powinno przełożyć się na zmniejszenie ryzyka misselingu w zakresie pośredniczenia w zawieraniu umów UFK.

W zakresie drugiej propozycji PIU, dotyczącej informowania klienta o wysokości kosztów dystrybucji związanych z oferowaną umową z UFK, stanowisko UKNF zostało już wyrażone w uwagach do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. UKNF postuluje, niezależnie od informowania o innych kosztach dystrybucji, wprowadzenie obowiązku ujawniania przez pośrednika ubezpieczeniowego wysokości prowizji. Stanowisko UKNF pozostaje w tym zakresie niezmiennie; jednocześnie należy zastrzec, że ze względu na krótki termin, jaki został wskazany na ustosunkowanie się do przedstawionej przez PIU propozycji, nie było możliwości przeprowadzenia jej pogłębionej analizy. Niemniej UKNF zwraca uwagę, że PIU, uzasadniając zgłoszoną propozycję, powołuje się z jednej strony na złożoność i skomplikowanie zasad naliczania wynagrodzenia, co ma stanowić przeszkodę w ujawnianiu jego wysokości, z drugiej zaś strony wskazuje, że wysokość kosztów dystrybucji, o której miałby informować pośrednik ubezpieczeniowy, przedstawiana jest są za pomocą wskaźnika będącego ilorazem założonych kosztów akwizycji dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy składek z danej umowy w zalecanym okresie utrzymywania umowy, gdzie założone koszty akwizycji zawierają prowizję dystrybutora. Wnioskować zatem można, że w ocenie PIU istnieje możliwość ujawnienia klientowi również wysokości prowizji. Z uwagi na ważki charakter zagadnienia ujawniania wynagrodzeń otrzymywanych przez dystrybutorów ubezpieczeń zarówno dla klientów jak i podmiotów działających na polskim rynku ubezpieczeniowym, UKNF deklaruje dalszą współpracę przy wypracowaniu rozwiązań służących podniesieniu jakości usług świadczonych przez dystrybutorów oraz ochrony interesów klienta.

2 ponownie
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Marek Chrzanowski